

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 22.12.2006
COM(2006) 865 τελικό

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ
ΚΑΙ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

**ΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗΣ ΣΤΗΝ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ (ΣΗΜΑΤΑ, ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ)**

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ (ΣΗΜΑΤΑ, ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ)

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Γραφείο Εναρμόνισης στην Εσωτερική Αγορά (σήματα, σχέδια και υποδείγματα)¹ είναι αρμόδιο για την καταχώριση των κοινοτικών σημάτων και των κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων. Το ΓΕΕΑ άρχισε να λειτουργεί το 1996. Από τότε, έχουν αποταθεί στο Γραφείο, που βρίσκεται στο Αλικάντε της Ισπανίας, περισσότερες από 200.000 εταιρείες απ' όλον τον κόσμο, προκειμένου να επιτύχουν προστασία σε ολόκληρη την ΕΕ για τα εμπορικά τους σήματα, σχέδια και υποδείγματα.

Η παρούσα ανακοίνωση ασχολείται με το θέμα της μακροπρόθεσμης διαχείρισης της χρηματοδότησης του ΓΕΕΑ. Καθώς το ΓΕΕΑ είναι αυτοχρηματοδοτούμενος οργανισμός, με προϋπολογισμό ανεξάρτητο από τον κοινοτικό προϋπολογισμό, ο προϋπολογισμός του υπόκειται στην υποχρέωση ισοσκελίσης των εσόδων και των εξόδων του. Ο προϋπολογισμός του ΓΕΕΑ χρηματοδοτείται κυρίως από τα τέλη, τα οποία οφείλουν να καταβάλλουν οι επιχειρήσεις για τις υπηρεσίες του. Τα τέλη αυτά καθορίζονται από την Επιτροπή με εκτελεστικούς κανονισμούς.

Στο ΓΕΕΑ δημιουργούνται σημαντικά ταμειακά αποθέματα, που οφείλονται σε πολλές αιτίες, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται ο σταθερά αυξανόμενος αριθμός αιτήσεων σημάτων, σχεδίων και υποδειγμάτων, η αύξηση της παραγωγικότητας και η βελτίωση της απόδοσης του Γραφείου, καθώς και η ανάπτυξη της ηλεκτρονικής διεκπεραίωσης (e-business). Παρ' όλες τις πρόσφατες μειώσεις των τελών, αυτά τα ταμειακά αποθέματα αναμένεται να αυξηθούν περαιτέρω κατά τα προσεχή έτη. Μέχρι το τέλος του 2005, τα σωρευτικά ταμειακά αποθέματα υπερέβησαν τα 130 εκατομ. EUR και τα σωρευτικά αποθέματα θα μπορούσαν κάλλιστα να φθάσουν τα 375 εκατομ. EUR, έως το τέλος του 2010.

Μακροπρόθεσμα, δεν είναι αποδεκτό να υπάρχει σημαντικό ετήσιο πλεόνασμα, το οποίο προκαλεί κάθε χρόνο διαρθρωτικές αυξήσεις των συσσωρευμένων ταμειακών αποθεμάτων. Η Επιτροπή πρέπει να προβεί σε ορισμένες ενέργειες, εφόσον τα έσοδα συνεχώς υπερβαίνουν τα χρηματοοικονομικά μέσα που απαιτούνται για την ορθή εκπλήρωση των καθηκόντων του ΓΕΕΑ και τα αποθέματα καθίστανται διαρθρωτικά δυσανάλογα. Η παρούσα ανακοίνωση περιέχει συγκεκριμένη πρόταση, με σκοπό να εξασφαλιστεί μελλοντικά η επίτευξη λογικής εξισορρόπησης του προϋπολογισμού σε κάθε δημοσιονομική περίπτωση. Πρέπει να εφαρμοστεί τακτική και αυτόματη επανεξέταση των τελών, τόσο σε περιστάσεις δημοσιονομικών πλεονασμάτων, όσο και σε καταστάσεις δημοσιονομικών ελλειμμάτων.

Η Επιτροπή πιστεύει ότι είναι καιρός να μελετηθεί μια διαρθρωτική προσέγγιση της δημοσιονομικής διαχείρισης του ΓΕΕΑ. Το ΓΕΕΑ βρίσκεται σε λειτουργία περισσότερα από δέκα χρόνια. Σε αυτό το χρονικό διάστημα, διαχειρίστηκε επιτυχώς σημαντικά γεγονότα,

¹ Στο εξής αναφέρεται επίσης ως «ΓΕΕΑ» ή «Γραφείο».

όπως την εισαγωγή της ηλεκτρονικής διεκπεραίωσης αιτήσεων, τη διεύρυνση σε δέκα νέα κράτη μέλη, το 2004, ή τον πρώτο γύρο ανανεώσεων των εμπορικών σημάτων, το 2005. Τώρα είναι η κατάλληλη στιγμή για να σταθεροποιηθούν οι δημοσιονομικές πρακτικές.

2. ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

Το ΓΕΕΑ ιδρύθηκε με τον κανονισμό του 1994 για το κοινοτικό σήμα. Το κοινοτικό σήμα αποτελεί τίτλο βιομηχανικής ιδιοκτησίας, ο οποίος παρέχει στον δικαιούχο του δικαίωμα που ισχύει στο έδαφος ολόκληρης της ΕΕ. Από τότε που το Γραφείο άρχισε να εξετάζει αιτήσεις κοινοτικού σήματος, το 1996, έχουν καταχωριστεί περισσότερα από 330.000 σήματα. Το 2002, το Συμβούλιο εξέδωσε τον κοινοτικό κανονισμό για τα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα, με τον οποίο δημιουργήθηκε ένα σύστημα (καταχωρισμένων και μη καταχωρισμένων κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων) για ολόκληρη την ΕΕ. Η καταχώριση των κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων άρχισε το 2003 και μέχρι τώρα έχει διεκπεραιωθεί επιτυχώς η εξέταση περισσότερων από 180.000 σχεδίων και υποδειγμάτων.

Οι αριθμοί αυτοί ξεπερνούν ακόμη και τις πιο αισιόδοξες προβλέψεις που έγιναν τον καιρό που εκδόθηκαν οι σχετικοί κανονισμοί από το Συμβούλιο Υπουργών. Αποδεικνύουν την αξία που έχουν για τις επιχειρήσεις τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, τα οποία προσφέρουν προστασία στο έδαφος ολόκληρης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και την επιτυχία του Γραφείου όσον αφορά τη διαχείριση του συστήματος. Αυτοί οι ενιαίοι τίτλοι αποτελούν τον πυλώνα μιας ευρύτερης στρατηγικής της ΕΕ για τη διανοητική ιδιοκτησία, η οποία κατέχει κεντρική θέση στη Στρατηγική της Λισσαβόνας για την ανάπτυξη και την απασχόληση.

Τα σήματα, τα σχέδια και τα υποδείγματα είναι βασικά εργαλεία των σύγχρονων επιχειρήσεων για την προώθηση των προϊόντων τους στην εσωτερική αγορά. Οι επιχειρήσεις σε ολόκληρη την Ένωση και πέρα από αυτήν μπορούν τώρα να βασίζονται σε έναν αποτελεσματικό οργανισμό που παρέχει έγκαιρη και αποτελεσματική προστασία ορισμένων από τα πολυτιμότερα περιουσιακά τους στοιχεία. Σ' έναν κόσμο όπου αυξάνονται οι απαιτήσεις των καταναλωτών, η προώθηση της εικόνας της επιχείρησης, μέσω των σημάτων, των σχεδίων και των υποδειγμάτων, μπορεί να βοηθήσει τις επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως μεγέθους, που αναζητούν καινοτομίες και επιδιώκουν να εισέλθουν σε νέες αγορές.

Λόγω της απρόσμενης επιτυχίας του και της συνεχώς αυξανόμενης ζήτησης για τις υπηρεσίες του, το σύστημα του ΓΕΕΑ αντιμετώπισε σημαντικές προκλήσεις. Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια, το Γραφείο ήταν σε θέση να βελτιώσει σε μεγάλο βαθμό τις επιδόσεις του. Το ΓΕΕΑ έχει θέσει φιλόδοξους στόχους για τις υπηρεσίες και τη διαχείριση της ποιότητας των εργασιών του. Εφαρμόζει πρόγραμμα με σκοπό την αύξηση της παραγωγικότητας και τη βελτίωση της απόδοσης, το οποίο προβλέπει απλούστευση των διαδικασιών, εξορθολογισμό των μεθόδων εργασίας, περιορισμό της γραφειοκρατίας, ισχυρή οικονομική διαχείριση και εισαγωγή των πλέον προηγμένων εργαλείων και πόρων πληροφορικής.

Μια ενδιαφέρουσα εξέλιξη στη διαδικασία κατάθεσης αιτήσεων υπήρξε η καθιέρωση της ηλεκτρονικής διεκπεραίωσης (e-business), το 2002. Οι χρήστες μπορούν τώρα να επιτύχουν σημαντικές εκπτώσεις τελών, εάν οι αιτήσεις και οι ανανεώσεις υποβληθούν ηλεκτρονικά, κατόπιν των εκπτώσεων στα τέλη αυτά από το τέλος του 2005. Η ηλεκτρονική διεκπεραίωση συνεπάγεται οικονομικά οφέλη για τους χρήστες και διευκολύνει τις ποιοτικές βελτιώσεις, όπως την ακριβέστερη καταγραφή των δεδομένων, πράγμα το οποίο επίσης είναι τελικά προς όφελος των χρηστών. Πρέπει να θεωρηθεί ευπρόσδεκτη η αυξανόμενη βαρύτητα της ηλεκτρονικής διεκπεραίωσης στο Γραφείο.

Την 1η Οκτωβρίου 2004, η ΕΚ προσχώρησε στο Πρωτόκολλο της Μαδρίτης σχετικά με τη διεθνή καταχώριση σημάτων. Το Πρωτόκολλο της Μαδρίτης προσφέρει στις επιχειρήσεις μια απλή διαδικασία υποβολής αιτήσεων για δικαιώματα σήματος σε 67 χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, με μία ενιαία διεθνή αίτηση που κατατίθεται στο Γραφείο. Επί του παρόντος, η Κοινότητα προετοιμάζει προσχώρηση στην Πράξη της Γενεύης για παρόμοια διαδικασία στον τομέα της διεθνούς καταχώρισης των βιομηχανικών σχεδίων και υποδειγμάτων.

Το 2005, έγινε εντατικότερη η συνεργασία μεταξύ του ΓΕΕΑ και των εθνικών γραφείων των κρατών μελών. Το ΓΕΕΑ αποφάσισε να αφιερώσει περισσότερους πόρους για τη χρηματοδότηση εταιρικών σχέσεων και κοινών έργων με τα εθνικά γραφεία. Το Γραφείο τα αποζημιώνει για τη συμβολή τους και τις παρεχόμενες υπηρεσίες που αφορούν τη λειτουργία του συστήματος κοινοτικού σήματος. Αναμένεται ότι η εταιρική σχέση θα είναι προς όφελος των χρηστών τόσο του κοινοτικού, όσο και των εθνικών συστημάτων σημάτων, σχεδίων και υποδειγμάτων.

Οι χρήστες αυτοί αξιολογούν θετικά το συνολικό έργο του ΓΕΕΑ. Η αναγνώριση από πλευράς των ενδιαφερομένων επιβεβαιώθηκε με μια έρευνα ικανοποίησης των χρηστών, μεγάλης κλίμακας, που διενεργήθηκε από ανεξάρτητη εταιρεία δημοσκοπήσεων. Ζητήθηκε εκτενώς η γνώμη ατόμων και επιχειρήσεων, που είχαν χρησιμοποιήσει απ' ευθείας τα συστήματα κοινοτικού σήματος και/ή κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων από τον Ιανουάριο του 2004 έως τον Ιούνιο του 2005. Τα πλήρη αποτελέσματα δημοσιεύθηκαν τον Μάρτιο του 2006². Δείχνουν καλό επίπεδο γενικής ικανοποίησης, τόσο των ειδικών πληρεξουσίων διανοητικής ιδιοκτησίας, όσο και των δικαιούχων δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, ακόμη και αν με την έρευνα εντοπίστηκαν επίσης τομείς όπου χρειάζονται βελτιώσεις. Το Γραφείο λαμβάνει σοβαρά υπόψη τα πορίσματα και εξακολουθεί να επενδύει στη βελτίωση των υπηρεσιών του³.

3. Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΤΟΥ ΓΕΕΑ

3.1. Η δομή του προϋπολογισμού και των τελών του ΓΕΕΑ

Τα έσοδα του ΓΕΕΑ αποτελούνται κυρίως από τέλη, τα οποία οφείλουν να καταβάλλουν οι χρήστες για την καταχώριση σημάτων, σχεδίων και υποδειγμάτων. Ο κανονισμός για το κοινοτικό σήμα περιέχει σαφή απαίτηση για ισοσκελίση των εσόδων και των εξόδων του προϋπολογισμού⁴. Με άλλα λόγια, το ΓΕΕΑ διαθέτει δημοσιονομική αυτονομία, εφόσον δεν πρέπει να χρειάζεται επιδότηση από την Κοινότητα για την ισοσκελίση του προϋπολογισμού του.

Τα τέλη που καταβάλλουν οι χρήστες του συστήματος στο Γραφείο καθορίζονται σε δύο εκτελεστικούς κανονισμούς της Επιτροπής: τον κανονισμό για τα τέλη του κοινοτικού σήματος και τον κανονισμό για τα τέλη των κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων. Τα τέλη αυτά περιλαμβάνουν τα τέλη αίτησης, καταχώρισης και ανανέωσης, τα οποία καταβάλλονται

² Βλ. <http://oami.europa.eu/en/office/survey05.htm>.

³ Βλ. την απάντηση του ΓΕΕΑ στα αποτελέσματα της έρευνας ικανοποίησης των χρηστών στην ιστοσελίδα http://oami.europa.eu/en/office/pdf/USS_Response.pdf.

⁴ Βλ. άρθρο 134 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα, όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 422/2004 του Συμβουλίου, της 19ης Φεβρουαρίου 2004, ΕΕ L 70 της 9.3.2004, σ. 1.

από τον δικαιούχο του σήματος, σχεδίου ή υποδείγματος, το τέλος ανακοπής (μόνον για τα σήματα) ή το τέλος διαγραφής, το οποίο καταβάλλουν τρίτοι που ασκούν αγωγή ανακοπής ή διαγραφής, και το τέλος προσφυγής, το οποίο καταβάλλουν τα μέρη που προσβάλλουν απόφαση του Γραφείου ενώπιον του Τμήματος Προσφυγών. Ωστόσο, το 90% περίπου των εσόδων του ΓΕΕΑ προέρχεται από τρία είδη τελών και μόνον: τα τέλη αίτησης, καταχώρισης και ανανέωσης του κοινοτικού σήματος. Σύμφωνα με το άρθρο 139 παράγραφος 2 του κανονισμού για το κοινοτικό σήμα, το ύψος αυτών των τελών κοινοτικού σήματος πρέπει να καθορίζεται κατά τρόπο ώστε τα επακόλουθα έσοδα να είναι, κατ' αρχήν, επαρκή για την ισοσκελίση του προϋπολογισμού του Γραφείου.

Όσον αφορά τα έξοδα, κατά τα αρχικά έτη λειτουργίας του Γραφείου, επικρατούσε η ανάγκη να γίνουν επενδύσεις στην υποδομή του Γραφείου και να προσληφθεί επαρκές προσωπικό προκειμένου να ασχοληθεί με τον υψηλότερο από τον αναμενόμενο αριθμό αιτήσεων. Τα έσοδα αυξήθηκαν ταχέως μέχρι το 2000, ακολούθησαν δύο έτη πτωτικής τάσης και κατόπιν επανήλθε η αυξητική τάση.

Έως το τέλος του 2004, το ΓΕΕΑ είχε συσσωρεύσει σημαντικά ταμειακά αποθέματα, ύψους περίπου 105 εκατομμυρίων EUR, όπως φαινόταν από το κυκλοφορούν ενεργητικό μείον τις τρέχουσες υποχρεώσεις, οι δε προβλέψεις έδειχναν συνεχές ετήσιο πλεόνασμα⁵. Κατά συνέπεια, το 2005, κατά την πρώτη αναθεώρηση του συστήματος τελών του κοινοτικού σήματος από τότε που δημιουργήθηκε το Γραφείο, μειώθηκαν διάφορα τέλη κατά 20% περίπου⁶.

3.2. Πρόσφατες εξελίξεις με αντίκτυπο στον προϋπολογισμό του ΓΕΕΑ

Η αναθεώρηση των τελών για τα κοινοτικά σήματα τέθηκε σε ισχύ τον Οκτώβριο του 2005. Τα κυριότερα χαρακτηριστικά ήταν η μείωση των τελών αίτησης και καταχώρισης, η πρόβλεψη έκπτωσης για ηλεκτρονική διεκπεραίωση αίτησης και η μείωση των τελών ανανέωσης. Υπολογίστηκε ότι η μείωση των τελών θα συνεπαγόταν εξοικονομήσεις για τις επιχειρήσεις μεταξύ 37 και 40 εκατομ. EUR ετησίως, αλλά στην πραγματικότητα οι εξοικονομήσεις αποδείχτηκαν πολύ υψηλότερες. Μόνον το 2006, η βιομηχανία αναμένεται να εξοικονομήσει περίπου 55 εκατομ. EUR, χάρη στις εκπτώσεις των τελών, που αποφασίστηκαν το 2005⁷.

⁵ Το ετήσιο πλεόνασμα προέρχεται από ένα μόνον οικονομικό έτος. Ωστόσο, τα (συσσωρευμένα) πλεονάσματα δεν αποτελούν ασφαλή οδηγό σχετικά με το ύψος των υφισταμένων ταμειακών διαθεσίμων. Ορισμένα από τα συσσωρευμένα πλεονάσματα δεν είναι ταμειακά διαθέσιμα, παραδείγματος χάριν, διότι έχουν επενδυθεί σε πάγια στοιχεία ενεργητικού, όπως κτίρια. Επομένως, στην παρούσα ανακοίνωση χρησιμοποιείται η έννοια «ταμειακά αποθέματα» για δηλωθούν τα ταμειακά διαθέσιμα. Τα ταμειακά αποθέματα αντιστοιχούν στο κυκλοφορούν ενεργητικό μείον τις τρέχουσες υποχρεώσεις.

⁶ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1042/2005 της Επιτροπής, της 29ης Ιουνίου 2005, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2869/95 σχετικά με τα πληρωτέα προς το Γραφείο εναρμόνισης στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς τέλη (Εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα), ΕΕ L 172 της 5.7.2005, σ. 22. Για τα ισχύοντα τέλη για σχέδια και υποδείγματα, βλ. κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2246/2002 της Επιτροπής, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, περί των πληρωτέων προς το Γραφείο Εναρμόνισης στην Εσωτερική Αγορά (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) τελών, όσον αφορά την καταχώριση κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων, ΕΕ L 341 της 17.12.2002, σ. 54.

⁷ Για το οικονομικό έτος 2006, οι συνολικές εξοικονομήσεις από τη μείωση των τελών αίτησης και καταχώρισης εκτιμώνται σε περίπου 20 εκατομ. EUR, η επίδραση στα τέλη ανανέωσης υπολογίζεται σε περίπου 28,5 εκατομ. EUR και ο αντίκτυπος της έκπτωσης για ηλεκτρονική διεκπεραίωση εκτιμάται σε 4,5 εκατομ. EUR επιπλέον. Το συνδυασμένο αποτέλεσμα για τις υπόλοιπες κατηγορίες τελών υπολογίζεται ότι αποφέρει εξοικονομήσεις επιπλέον 2 εκατομ. EUR.

Συν τοις άλλοις, άλλες δύο πρόσφατες εξελίξεις είχαν επίδραση στον προϋπολογισμό του ΓΕΕΑ. Πρώτον, ο αριθμός των αιτήσεων και των ανανεώσεων είναι υψηλότερος από τον αρχικά προβλεπόμενο. Αυτή η συνολική αύξηση αντικατοπτρίζει μια γενική τάση στα περισσότερα μέρη του κόσμου. Δεύτερον, το 2005 ήταν το πρώτο πλήρες έτος κατά το οποίο υποβλήθηκαν αιτήσεις προερχόμενες μέσω του ΠΟΠΙ βάσει του Πρωτοκόλλου της Μαδρίτης. Το 2005, το ΓΕΕΑ εισέπραξε, ταμειακά, περίπου 9 εκατομ. EUR για διεθνείς αιτήσεις στο πλαίσιο του Πρωτοκόλλου της Μαδρίτης.

Οι πρώτες εμπειρίες από την αναθεώρηση των τελών δείχνουν ότι η δέσμη αλλαγών στα τέλη αναμφίβολα μετρίασε τα έσοδα. Αλλά αληθεύει επίσης ότι, παρ' όλη τη μείωση των τελών, τα ταμειακά αποθέματα για το 2006 θα είναι ακόμη υψηλότερα και θα έρθουν να προστεθούν στα συσσωρευμένα ταμειακά αποθέματα. Για το οικονομικό έτος 2005 και μόνον, το πλεόνασμα έφθανε τα 41,5 εκατομ. EUR επί συνολικού προϋπολογισμού 162,8 εκατομ. EUR. Τα συνολικά ταμειακά αποθέματα έφθασαν τα 132 εκατομ. EUR έως το τέλος του 2005. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις, για το οικονομικό έτος 2006 προβλέπεται πλεόνασμα 50 εκατομ. EUR επί συνολικών εσόδων ύψους 179 εκατομ. EUR⁸. Επομένως, ο προϋπολογισμός σαφώς δεν είναι ισοσκελισμένος και χρειάζεται να εξισορροπηθεί πάλι.

Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι ο αυξανόμενος αριθμός καταχωρίσεων σχεδίων και υποδειγμάτων επίσης συντελεί στην αύξηση των ταμειακών αποθεμάτων στον προϋπολογισμό, αν και σε πολύ μικρότερο βαθμό. Το 2005, τα έσοδα από σχέδια και υποδείγματα αντιστοιχούσαν σε λιγότερο από το 10% των εσόδων που προήλθαν από τα τέλη για το κοινοτικό σήμα.

3.3. Μελλοντικές δημοσιονομικές προβλέψεις

Αναμένεται ότι, εάν παραμείνει αμετάβλητη η πολιτική για τα τέλη, μελλοντικά θα αυξηθεί ακόμη περισσότερο η έλλειψη ισορροπίας του προϋπολογισμού. Σε οποιοδήποτε αξιόπιστο σενάριο, τα ταμειακά αποθέματα θα εξακολουθήσουν να αυξάνονται σε σωρευτική βάση.

Με μεγάλη διαφορά από τα άλλα, το σημαντικότερο καθοριστικό στοιχείο των μελλοντικών εσόδων είναι ο όγκος των αιτήσεων κοινοτικού σήματος. Το παράρτημα περιέχει υπολογισμούς με εναλλακτικά σενάρια. Οι εκτιμήσεις βασίζονται σε ένα σενάριο χαμηλών προβλέψεων, με 60.000 αιτήσεις κοινοτικού σήματος ετησίως, σε ένα σενάριο μετρίων προβλέψεων, με 75.000 αιτήσεις, και σε ένα σενάριο υψηλών προβλέψεων, με 90.000 αιτήσεις.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις που βασίζονται στο πλέον ρεαλιστικό σενάριο μετρίων προβλέψεων, με 75.000 αιτήσεις κοινοτικού σήματος ετησίως, καθώς και σε ποσοστό ανανέωσης 60%, τα συνολικά έσοδα θα μπορούσαν να φθάσουν σχεδόν τα 200 εκατομ. EUR, το 2010, και να υπερβούν τα 230 εκατομ. EUR, το 2016. Αυτό θα είχε ως αποτέλεσμα να φθάσουν τα σωρευτικά ταμειακά αποθέματα στο εντυπωσιακό ποσό των 375 εκατομ. EUR περίπου, έως το τέλος του 2010, και σχεδόν σε 700 εκατομ. EUR, έως το τέλος του 2016.

Ακόμη και με χαμηλές προβλέψεις, 60.000 αιτήσεων κοινοτικού σήματος ετησίως (το Γραφείο παρέλαβε 64.000 αιτήσεις, το 2005), τα διαρθρωτικά ταμειακά αποθέματα θα μπορούσαν να υπερβαίνουν τα 300 εκατομ. EUR, έως το 2010. Το ίδιο συμπέρασμα μπορεί να συναχθεί με μέτρια εκτίμηση του ποσοστού ανανέωσης, 40% αντί για 60% (το σημερινό

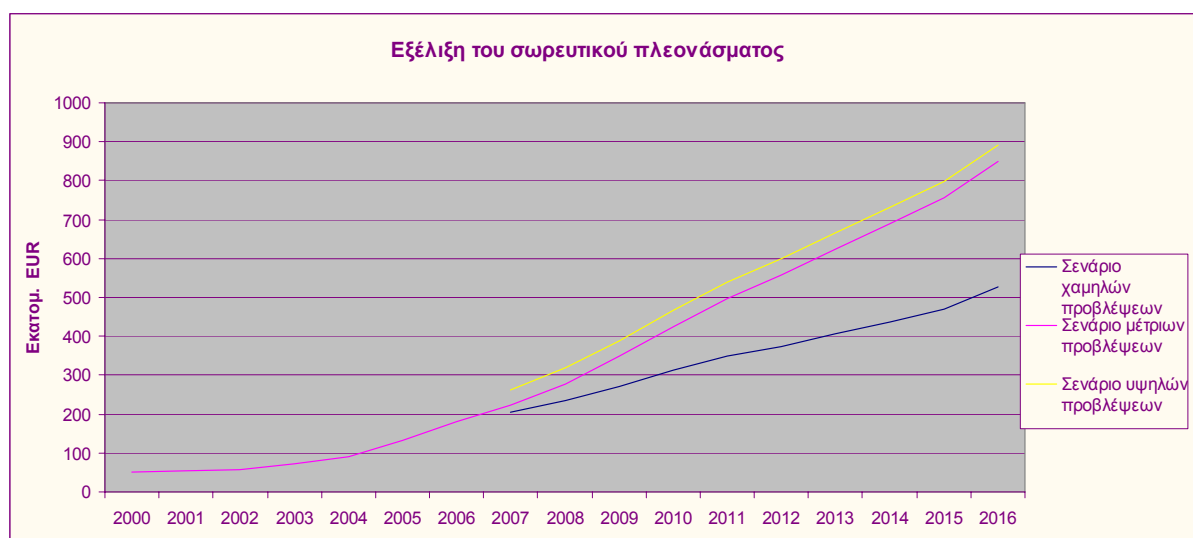
⁸ Εκτίμηση της 1ης Οκτωβρίου 2006.

ποσοστό ανανέωσης για ολόκληρο το 2006 υπολογίζεται σε περίπου 63%). Με αυτό το σενάριο, τα αναμενόμενα ταμειακά αποθέματα θα μπορούσαν να ανέλθουν σε περισσότερα από 330 εκατομ. EUR, έως το 2010.

Στα κατωτέρω δύο γραφήματα παρουσιάζονται τα εκτιμώμενα σωρευτικά ταμειακά αποθέματα για την περίοδο 2006-2016, σε σύγκριση με τα ταμειακά αποθέματα που έχουν συσσωρευθεί κατά την περίοδο 2000-2005 (όλα τα κατωτέρω αριθμητικά στοιχεία είναι σε εκατομμύρια EUR και βασίζονται σε ποσοστό ανανέωσης 60%).

Συνολικό σωρευτικό πλεόνασμα

Οικονομικό έτος	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Σωρευτικό πλεόνασμα																		
Σενάριο χαμηλών προβλέψεων							204	235	272	314	349	375	407	438	468	526		
Σενάριο μέτριων προβλέψεων		52	53	57	71	90	132	182	221	278	349	425	497	558	625	691	757	850
Σενάριο υψηλών προβλέψεων									262	319	390	466	538	599	666	732	798	891

4. ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΗ ΛΥΣΗ ΓΙΑ ΙΣΟΣΚΕΛΙΣΜΕΝΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ

4.1. Ποιοτικό σύστημα καταχώρισης σημάτων στην Ευρώπη

Όπως έχει προαναφερθεί, το αυξανόμενο ετήσιο πλεόνασμα του ΓΕΑΑ προκαλεί δυσανάλογη διαμόρφωση του προϋπολογισμού, πράγμα το οποίο αντιβαίνει στην αρχή που έχει καθιερωθεί στο άρθρο 139 παράγραφος 2 του κανονισμού για το κοινοτικό σήμα, ήτοι ότι το ύψος των τελών πρέπει να εξασφαλίζει επάρκεια των εσόδων για την ισοσκελίση του προϋπολογισμού. Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι χρειάζεται διαρθρωτική λύση. Παρ' όλα ταύτα, η προσέγγιση αυτή πρέπει να συνδέεται στενά με τις εξαιρετικές επιδόσεις του Γραφείου.

Ως προκαταρκτική παρατήρηση, πρέπει να τονιστεί ότι το ΓΕΕΑ διαχειρίζεται τον προϋπολογισμό του σύμφωνα με ορθές δημοσιονομικές και λογιστικές αρχές και υπό την επίβλεψη της επιτροπής προϋπολογισμού του ΓΕΕΑ, καθώς και του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Μεταξύ των εν λόγω αρχών συγκαταλέγονται, παραδείγματος χάριν, η αρχή της σύνεσης (τα κέρδη καταγράφονται στους λογαριασμούς όταν πραγματοποιούνται έως το τέλος του έτους, ενώ οι προβλέψιμοι κίνδυνοι και τα ενδεχόμενα στοιχεία παθητικού καταγράφονται στους λογαριασμούς μόλις προκύψουν), η αρχή της ορθής δημοσιονομικής διαχείρισης και η αρχή της διαφάνειας. Είναι σημαντικό να υπογραμμιστεί ότι ο υπολογισμός και η διαχείριση των

ταμειακών αποθεμάτων πραγματοποιούνται βάσει των ιδίων αρχών, και ότι το ΓΕΕΑ επίσης χειρίζεται την εκτίμηση των μελλοντικών προβλέψεων με σύνεση και υπευθυνότητα.

Η Επιτροπή πιστεύει ότι ένα μέρος των ταμειακών αποθεμάτων μπορεί να απορροφηθεί από τη διάθεση χρηματοδότησης για τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει το ΓΕΕΑ στον επιχειρησιακό τομέα. Παρ' όλο το γεγονός ότι η πρόσφατη έρευνα μεταξύ των χρηστών έδειξε γενική ικανοποίηση με τις επιδόσεις του ΓΕΕΑ, η Επιτροπή αντιλαμβάνεται ότι ακόμη χρειάζεται να γίνει πολλή δουλειά. Πρέπει, επομένως, να θεωρηθούν ευπρόσδεκτες οι πρωτοβουλίες του Γραφείου για τη βελτίωση των επιδόσεων σε μια σειρά τομέων που επισημάνθηκαν στην έρευνα. Οι εργασίες αυτές θα πρέπει να οδηγήσουν σε μεγαλύτερη σαφήνεια, συνέπεια και πληρότητα των αποφάσεων που λαμβάνονται στο Αλικάντε, απλούστερες διοικητικές διαδικασίες και αυξανόμενη ταχύτητα διεκπεραίωσης σε βασικά μέρη των λειτουργικών εργασιών του Γραφείου. Γι' αυτή την περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας πιθανότατα απαιτούνται περισσότερες χρηματοοικονομικές επενδύσεις.

Επιπλέον, η Επιτροπή επιθυμεί να τονίσει τη σπουδαιότητα που έχουν οι εταιρικές σχέσεις μεταξύ του ΓΕΕΑ και των γραφείων των κρατών μελών για την αποδοτική λειτουργία και την αποτελεσματική αλληλεπίδραση μεταξύ του κοινοτικού και των εθνικών συστημάτων εμπορικών σημάτων. Καταρτίζονται και εφαρμόζονται εντατικά προγράμματα συνεργασίας σε τομείς όπως η επιμόρφωση, οι τεχνολογίες των πληροφοριών (ΤΠ), η προώθηση και οι υπηρεσίες ενημέρωσης. Στον βαθμό που χρειάζεται, θα μπορούσαν να διατεθούν περισσότεροι δημοσιονομικοί πόροι, προκειμένου να διευκολυνθούν και να αναπτυχθούν αυτές οι εταιρικές σχέσεις τεχνικής συνεργασίας.

Παρ' όλα αυτά, εάν ληφθούν υπόψη οι αρχές της ορθής διαχείρισης και λογιστικής, οι συνετές επιπρόσθετες επενδύσεις στον επιχειρησιακό τομέα και στις εταιρικές σχέσεις συνεργασίας θα έχουν μόνον σχετικά μικρό αντίκτυπο στην αξιοσημείωτη αύξηση των ταμειακών αποθεμάτων, που προβλέπεται για τα επόμενα δέκα χρόνια.

4.2. Περαιτέρω αναθεώρηση των τελών

Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι, στην παρούσα κατάσταση συνεχώς αυξανόμενου πλεονάσματος και, άρα, δυσανάλογου επιπέδου ταμειακών αποθεμάτων, η αναπόφευκτη λύση είναι η περαιτέρω μείωση του επιπέδου των τελών. Η διατήρηση των τελών σε χαμηλά επίπεδα αποτελεί ενδιαφέρουσα εναλλακτική λύση, διότι θα κάνει το κοινοτικό σήμα ακόμη πιο συμφέρον οικονομικά για τις εταιρείες, ιδίως για τις ΜΜΕ από ολόκληρη την ΕΕ και το εξωτερικό.

Εν τούτοις, η πείρα δείχνει ότι η μείωση των τελών στο πλαίσιο των ισχυόντων κοινών κανόνων και πρακτικών δεν είναι εύκολη διαδικασία. Ο καθορισμός των τελών υπόκειται σε διαδικασία επιτροπής: οι διαπραγματεύσεις στην επιτροπή τελών του κοινοτικού σήματος, που κατέληξαν στην αναθεώρηση του κανονισμού της Επιτροπής σχετικά με τα πληρωτέα προς το ΓΕΕΑ τέλη, το 2005, υπήρξαν δύσκολες, λόγω των δισταγμένων απόψεων όσον αφορά τον προορισμό των ταμειακών αποθεμάτων και τα καταλληλότερα επίπεδα για τα διάφορα τέλη. Το επίπεδο μείωσης που συμφωνήθηκε τελικά δεν ήταν επαρκές για την ισοσκέλιση του προϋπολογισμού.

Υπό το φως των ανωτέρω, είναι σκόπιμο να βρεθεί ορθολογική και διαρθρωτική προσέγγιση, η οποία να εγγυάται ροή εσόδων ανάλογη προς τα εκτιμώμενα έξοδα. **Η Επιτροπή, επομένως, προτείνει να εισαχθεί μια μέθοδος τακτικής επανεξέτασης των τελών, με βάση τις δημοσιονομικές προοπτικές του Γραφείου, και η διαχείριση των ταμειακών**

αποθεμάτων να πραγματοποιείται σύμφωνα με προκαθορισμένο τύπο υπολογισμού. Βάση για την αναθεώρηση θα αποτελούν οι δημοσιονομικές στατιστικές του Γραφείου, όπως καταρτίζονται συνήθως, και θα περιλαμβάνουν ένδειξη από το Γραφείο σχετικά με το αναμενόμενο ύψος των ταμειακών αποθεμάτων για την επόμενη περίοδο.

Ο τύπος υπολογισμού πρέπει να επικεντρώνεται μόνον στα τέλη κοινοτικού σήματος. Όπως προαναφέρθηκε, η ύπαρξη μη ισοσκελισμένου προϋπολογισμού οφείλεται σχεδόν εξ ολοκλήρου στα έσοδα που πηγάζουν από την καταχώριση των κοινοτικών σημάτων. Το σχετικά μικρό χρονικό διάστημα εμπειρίας από το σύστημα κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων αποτελεί ένα ακόμη επιχείρημα για μην συμπεριληφθούν, προς το παρόν, στον εφαρμοστέο τύπο τα τέλη σχεδίων και υποδειγμάτων.

Η εισαγωγή μιας μεθόδου τακτικής επανεξέτασης των τελών κοινοτικού σήματος προσφέρει σαφή πλεονεκτήματα.

Πρώτον, θα διασφαλιστεί η δημοσιονομική αυτονομία του Γραφείου. Αφενός, μπορούν να αποφευχθούν διαρθρωτικά ελλείμματα που ενέχουν τον κίνδυνο να καταναλωθούν τα αποθέματα και να υπάρξει ανάγκη επιδοτήσεων. Αφετέρου, μπορεί να αποφευχθεί υπέρμετρη συσσώρευση αποθεμάτων, πράγμα το οποίο επιβάλλεται προκειμένου να εξασφαλίζεται λογική εξισορρόπηση μεταξύ εσόδων και εξόδων.

Δεύτερον, η χρήση αυτού του τύπου θα αντικατοπτρίζει καλύτερα το κόστος για τους χρήστες του συστήματος του ΓΕΕΑ. Αν και πρέπει να λαμβάνονται υπόψη διάφορα στοιχεία κατά τον καθορισμό των τελών, το ποσόν που χρεώνεται στους χρήστες πρέπει να αντικατοπτρίζει το κόστος της παρεχόμενης υπηρεσίας.

Τρίτον, η εισαγωγή του τύπου υπολογισμού, για τον χειρισμό και την απορρόφηση μελλοντικών πλεονασμάτων ή ελλειμμάτων μέσω αυτόματης σύνδεσης με τα τέλη, δεν φαίνεται να παρουσιάζει ιδιαίτερες τεχνικές δυσκολίες. Ο κανονισμός για το κοινοτικό σήμα ορίζει ότι ο κανονισμός για τα τέλη καθορίζει ιδίως το ύψος των τελών και τον τρόπο είσπραξής τους⁹. Η Επιτροπή θα προτείνει τροποποίηση του κανονισμού της Επιτροπής για τα τέλη, μέσω διαδικασίας επιτροπής, όπως προβλέπεται στον κανονισμό για το κοινοτικό σήμα. Εφόσον υπάρχει συμφωνία ως προς την προσέγγιση για τον υπολογισμό της αλλαγής – που μπορεί να είναι μείωση ή αύξηση – σε επίπεδο πολιτικής, οι εν λόγω κανόνες μπορούν να περιλαμβάνουν έναν τύπο βάσει του οποίου τα τέλη θα αναθεωρούνται τακτικά, ώστε να εξασφαλίζεται η επίτευξη εύλογης εξισορρόπησης του προϋπολογισμού.

4.3. Κύρια χαρακτηριστικά της προτεινόμενης μεθόδου για τακτική επανεξέταση των τελών

Πρέπει να διενεργείται αυτόματη επανεξέταση και προσαρμογή των τελών, με βάση τις δημοσιονομικές προοπτικές του ΓΕΕΑ και τηρουμένων ορισμένων βασικών όρων. Η Επιτροπή σκοπεύει να προτείνει μέθοδο τακτικής επανεξέτασης, η οποία πρέπει να βασίζεται στις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Για λόγους ασφάλειας δικαίου και για να λαμβάνονται υπόψη οι πραγματικές δημοσιονομικές εξελίξεις εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος, η όποια

⁹ Βλ. άρθρο 139 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 40/94, όπως τροποποιήθηκε.

αναγκαία προσαρμογή πρέπει να πραγματοποιείται επί τακτικής βάσεως (παραδείγματος χάριν, ετησίως).

- Άπαξ και καθοριστεί το εκτιμώμενο πλεόνασμα (ή έλλειμμα), βάση για την επανεξέταση πρέπει να αποτελέσουν τα τρία σημαντικότερα βασικά τέλη: τα τέλη αίτησης, καταχώρισης και ανανέωσης των (επιμέρους) σημάτων. Η μείωση ή αύξηση αυτών των τριών τελών πρέπει να είναι ανάλογη με τη σχετική τους βαρύτητα¹⁰.
- Οι αυτόματες τακτικές προσαρμογές πρέπει να πραγματοποιούνται πέραν ενός περιθωρίου διακύμανσης.
- Πρέπει να εξασφαλίζεται η δημοσιονομική αυτονομία του ΓΕΕΑ σε κάθε περίπτωση.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ο κανονισμός για το κοινοτικό σήμα επιβάλλει την ισοσκελίση του προϋπολογισμού του ΓΕΕΑ. Με αμετάβλητη πολιτική για τα τέλη και με βάση ρεαλιστικές προβλέψεις για τα μελλοντικά ετήσια ποσοστά αιτήσεων και ανανεώσεων για κοινοτικό σήμα, αυτό δεν μπορεί να συμβεί. Τα σωρευτικά ταμειακά αποθέματα θα μπορούσαν να φθάσουν τα 375 εκατομ. EUR, έως το τέλος του 2010, και σχεδόν τα 700 εκατομ. EUR, έως το τέλος του 2016. Είναι, επομένως, επείγουσα η ανάγκη για ενέργειες προκειμένου να παραμείνουν υπό έλεγχο τα ταμειακά αποθέματα.

Η Επιτροπή έχει συγκεκριμένη ευθύνη, διότι είναι αρμόδια για τον καθορισμό των επιπέδων των τελών. Τα εν λόγω τέλη πρέπει να καθορίζονται σε επίπεδο που να εξασφαλίζει, κατ' αρχήν, επάρκεια των εσόδων για την ισοσκελίση του προϋπολογισμού του ΓΕΕΑ. Η επιλογή προσέγγισης ad hoc, με περιστασιακή προσαρμογή των τελών, μπορεί να αποτελέσει δύσκολη κατεύθυνση, καθώς ενδέχεται να καταλήξει σε μακροσκελείς και επαναλαμβανόμενες συζητήσεις στο πλαίσιο της αρμόδιας επιτροπής. Καλύτερη εναλλακτική λύση θα ήταν η εστίαση σε λεπτομερή και διαρθρωτική λύση. Ως εκ τούτου, προτείνεται να προβλεφθεί τακτική επανεξέταση της δημοσιονομικής κατάστασης, έχοντας γνώση της εξέλιξης της δημοσιονομικής κατάστασης στο ΓΕΕΑ, και να ακολουθηθεί τυποποιημένη προσέγγιση βάσει της οποίας τα σημαντικότερα τέλη θα προσαρμόζονται προς τα πάνω ή προς τα κάτω, αναλόγως. Εάν υπάρξει πολιτική συμφωνία επί αυτής της προσέγγισης, αυτός ο τύπος υπολογισμού πρέπει να εφαρμόζεται, για παράδειγμα, σε ετήσια βάση. Ο τύπος πρέπει να λαμβάνει υπόψη όλα τα σχετικά στοιχεία ώστε να εξασφαλίζεται εξισορροπημένη και εφαρμόσιμη δομή των τελών.

Η Επιτροπή πιστεύει ότι αυτή είναι η κατάλληλη στιγμή για υποβολή διαρθρωτικής πρότασης, προκειμένου να αποφευχθούν δυσανάλογα ταμειακά αποθέματα του ΓΕΕΑ. Στα δέκα χρόνια και πλέον, από τότε που ιδρύθηκε, το ΓΕΕΑ σταθερά επιτυγχάνει υψηλό επίπεδο καταχωρίσεων κοινοτικών σημάτων και, πιο πρόσφατα, καταχωρίσεων κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων. Επιπλέον, το Γραφείο διαχειρίστηκε επιτυχώς ορισμένα αξιοσημείωτα γεγονότα με σημαντικές δημοσιονομικές συνέπειες, όπως την εισαγωγή της ηλεκτρονικής

¹⁰ Η τακτική προσαρμογή των κυριότερων τριών τύπων τελών, σύμφωνα με προκαθορισμένο τύπο, δεν αποκλείει αναθεώρηση όλων των τελών. Ενδέχεται να χρειαστούν διαρθρωτικές τροποποιήσεις, για παράδειγμα, κατόπιν της διεύρυνσης της ΕΕ ή κατόπιν τροποποιήσεων της νομοθεσίας.

διεκπεραίωσης αιτήσεων, τη διεύρυνση σε δέκα νέα κράτη μέλη, το 2004, ή τον πρώτο γύρο ανανεώσεων των εμπορικών σημάτων, το 2005.

Ο προκαθορισμένος τύπος δεν πρέπει να διακυβεύει το υψηλό επίπεδο επιδόσεων του ΓΕΕΑ, ούτε να εμποδίζει την άριστη συνεργασία με τα εθνικά γραφεία. Ούτε πάλι να καταλήξει σε καταστάσεις ελλειμμάτων στο μέλλον. Σε κάθε περίπτωση, το Γραφείο πρέπει να είναι σε θέση να συνεχίσει να διαχειρίζεται σύγχρονα, αποδοτικά και αποτελεσματικά συστήματα καταχώρισης σημάτων, σχεδίων και υποδειγμάτων προς όφελος των χρηστών και του κοινωνικού συνόλου.

Εν όψει των σημερινών δημοσιονομικών πλεονασμάτων του ΓΕΕΑ, η Επιτροπή επιθυμεί να προβεί σε ενέργειες το συντομότερο δυνατόν, τηρώντας παράλληλα τις αρχές της ορθής διακυβέρνησης. Η Επιτροπή σκοπεύει να υποβάλει προτάσεις για τροποποίηση του κανονισμού της Επιτροπής για τα τέλη, την άνοιξη του 2007. Οι προτάσεις θα συνοδεύονται από ανάλογη εκτίμηση του αντικτύπου.

Η Επιτροπή καλεί το Συμβούλιο και το ΕΚ να υποβάλουν παρατηρήσεις σχετικά την προτεινόμενη προσέγγιση στην παρούσα ανακοίνωση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Στον πίνακα παρατίθενται ορισμένες υποθέσεις δημοσιονομικών προβλέψεων για την περίοδο 2006-2016 (όλα τα αριθμητικά στοιχεία είναι σε εκατομ. EUR). Η εκτίμηση έγινε με βάση 75.000 αιτήσεις ετησίως, με εναλλακτικά σενάρια 60.000 και 90.000 αιτήσεων ετησίως. Και στις τρεις εναλλακτικές υποθέσεις, το ποσοστό ανανέωσης των κοινοτικών σημάτων καθορίζεται σε σταθερό επίπεδο 60% για ολόκληρη την περίοδο.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Έσοδα	179	174	179	188	197	194	188	196	198	202	232
Έξοδα	130	142	132	134	137	140	144	147	150	153	156
Αποτέλεσμα	50	32	47	54	60	54	44	50	49	49	76
Σωρ. Πλεόνασμα	182	214	261	314	374	428	472	521	570	619	695
Έσοδα		186	196	209	219	216	210	219	221	225	255
Έξοδα		146	139	139	142	145	149	152	155	159	162
Αποτέλεσμα		39	57	70	77	71	61	67	66	66	93
Σωρ. Πλεόνασμα		221	278	349	425	497	558	625	691	757	850
Έσοδα		160	161	166	174	170	164	173	175	178	208
Έξοδα		138	130	129	132	135	138	141	144	147	150
Αποτέλεσμα		22	31	37	42	35	26	32	31	31	58
Σωρ. Πλεόνασμα		204	235	272	314	349	375	407	438	468	526